

МАРИНА АБРАМОВИЌ - МОСТ -

Музеј на град Скопје
Скопје, септември / октомври 1997

МАРИНА АБРАМОВИЌ е родена во Белград, Југославија, во 1946 година. Студирала на Ликовната академија во Белград (1965-1970).

Од 1973 таа е вклучена во боди арт движењето.

Во 1976 во Амстердам година започна нејзината лична и професионална релација со Улај со кого работеше заеднички перформанси и видео проекти ("Ослободување на гласот", "Ослободување на меморијата", "Ослободување на телото", "Вдишување/издишување", "Немерливост", "Релација во движење", "Релација во време", "Светло/темно", "Комунистичко тело/капиталистичко тело", "Одмор/енергија", "Преминување на ноќното море", "Позитивна нула", "Модус вивенди" и др.

Од 1980-1983 патува во Централно Австралиската Сахара, Тар и Гоби.

Во 1988 година заедно со Улај го остварува големиот проект на Кинескиот ѕид "Прошетка" од кој произлегува и 16 мм. филм "Љубовници".

По овој проект почнува да работи индивидуално и остварува голем број перформанси и видео проекти од кои поважни се:

1989 - "Бродот се празни/струјата навлегува"

1992 - "Станувајќи видлива"

1993 - "Биографија"

1994 - "Илузионистички"

1995 - "Чистење на куќата"

1995 - "Чистење на огледалото 1, 2, 3"

Од 1990 почнува да предава на Ликовните академии во Париз, Берлин и Хамбург.

1995 - во Музејот на Модерна уметност, Окфорд, се одржува големата ретроспективна изложба "Марина Абрамовиќ - објекти, перформанс, видео, звук" (куратор Криси Илс) која патува во Единбург, Даблин, Минхен, Хронинген, Гент, Лион...

1997 - го добива Златниот лав на Венециското биенале за проектот "Балкански барок"

MARINA ABRAMOVIC was born 1946 in Belgrade, Yugoslavia. She had studied at Academy of Fine Arts in Belgrade (1965-1970).

From 1973 she works in the context of the body art movement.

1976 in Amsterdam had started her personal and professional relationship with Ulay with whom she was working on performances and video projects ("Freeing the Memory", "Freeing the Voice", "Freeing the Body", "Breathing In/Breathing Out", "Imponderabilia", "Light/Dark", "Comunist Body/Capitalist Body", "Relation in Movement", "Relation in Time", "Rest /Energy", "Nightsea Crossing", "Positive Zero", "Modus Vivendi" etc.

From 1980-1983 she travels in the Central Australian Sahara, Thar and Gobi.

In 1988 together with Ulay she realized the big project on the Chinese Wall "The Walk" from which derives the 16 mm. film "Lovers".

After the accomplishing this project she starts to work individually and creates a huge number of performances and video projects for different galleries and museum:

1989 - "Boat Emptying/Stream Entering"

1992 - "Becoming Visible"

1993 - "Biography"

1994 - "Delusional"

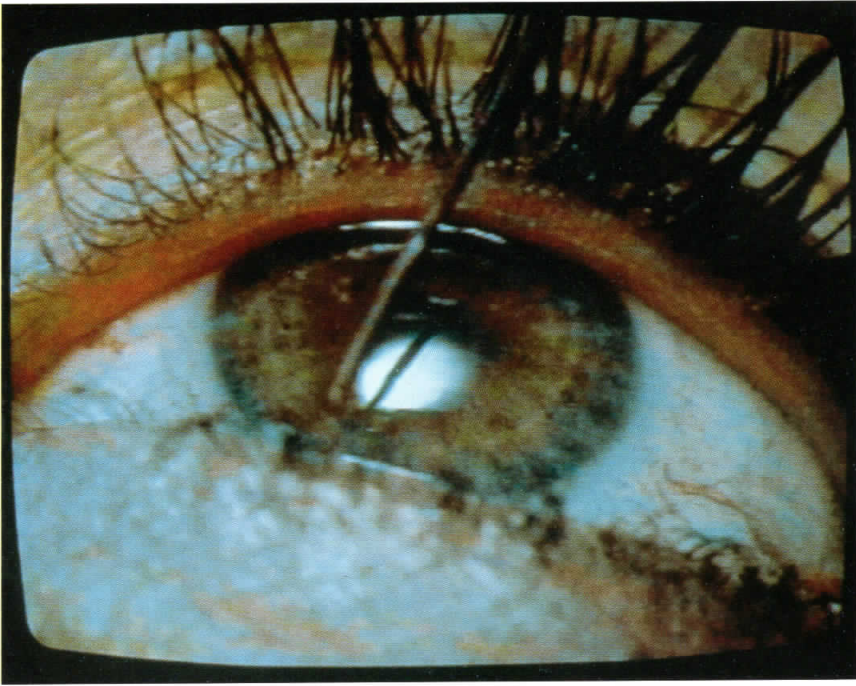
1995 - "Cleaning the House"

1995 - "Cleaning the Mirror 1, 2, 3"

From 1990 she becomes a visiting professor at the Hochschule der Kunst, Berlin, Academie des Beaux-Arts, Paris, and from 1992 at the Hochschule für Bildende Künste, Hamburg.

1995 - the Museum of Modern Art in Oxford organized a big retrospective exhibition "Marina Abramovic - objects, performance, video, sound" (curator Chrissie Iles) that traveled in Edinburgh, Dublin, Munich, Groningen, Ghent, Lyon...

1997 - at the Venice Biennial she won the Golden Lion for the "Balkan Baroque" project.

КРОМИД, 1995
УТА, Далас, САД

"THE ONION"
Year: 1995, Place: UTA, Dallas - U.S.A.

Ми причинува особена чест што Марина Абрамовиќ по сите награди и признанија настапува со проект во Музејот на град Скопје за прв пат на овие простори, по своето заминување од поранешна Југославија .

Кога човек ќе помине половина век од својот живот слави јубилеј кој е повод да се заврти наназад и да погледа што направил дотогаш. Токму овој проект на Марина Абрамовиќ е повод да се наврати на целиот свој живот и работа и да го сублимира целото творештво во еден проект (слично како во делото "Биографија"). Нормално е после половина век живот и да се размислува за смртта: борбата со смртта не може да се добие, но може да се ослободи од стравот што таа го носи. И токму тоа ослободување базирано врз разните мистични учења и во источни философии е составен дел на самиот проект. Секако дека доаѓањето во Скопје после 25 години ги буди и емоциите на еден близок простор и на еден дел од заедничката историја. Можеби токму затоа за овој проект Марина Абрамовиќ се одлучува да направи еден мост на сите нејзини досегашни дела.

Климе Коробар
Директор на Музеј на град Скопје

We are especially honoured that Marina Abramovic after all her awards shows her project in the Museum of the City of Skopje, for the first time in this region after her leaving former Yugoslavia.

When someone overpasses the halph of one's life he/she celebrates the jubilee which is an occassion to turn back and see what he/she has done before. Exactly with this project Marina Abramovic is a motive to turn to whole life and work and to sublime the whole career in one project (similar to the work "Biography"). It is normally after the halph century of the life to think about the death: the struggle with the death cannot be won, but it is possible to free one's fear fro what it brings forward. And this very freeing that is based on the mystic thought and Eastern philosophies is a constituent element of this work.

Certainly that the coming to Skopje after 25 years evokes the emotions to the familiar space and the mutual history and mayby this is the main reason that for this project Marina Abramovic had decided to build "a bridge" among all her previous projects.

Klime Korobar
The Director of the Museum of the City of Skopje

Графичкиот топографски симбол за мост е составен од две паралелни линии поставени нормално на други две хоризонтални паралели што означуваат два спротивни брега на една река. Мостот е архитектонски објект подигнат преку најкраткиот пат што ни овозможува да ги превладаме природните пречки во комуникацијата поради дистанцата меѓу две копна.

Проектот "Мост" на Марина Абрамовиќ се однесува на нејзиното сопствено тело сфатено како мост, ставено во функција на поврзување на различните култури и премостување на јазот меѓу западниот рационализам и формализам и интуитивната и контемплативна источна традиција:

"За оваа изложба во Музејот на град Скопје јас чувствувам потреба да создадам специјална нова видео инсталација. Во мојот живот и работа патувањето зазема важно место. Јас сум родена во поранешна Југославија и географски гледано оваа земја е сместена на Балканот што е буквално мост меѓу Источниот и Западниот свет.

Овој факт дефинитивно имаше огромно влијание на мене и често морам да признам дека мојата функција како уметник е функција на мост, премостување на различни култури. Затоа би сакала да учествувам во оваа изложба во Скопскиот музеј кој има така специфична историја" (Марина Абрамовиќ).

Графичкиот знак за гимнастичката фигура мост алудира на физичката вежба со која телото зајакнува и во обратна рамнотежа ја совладува гравитацијата. Разделувањето на телото од духот е препознатливо само во западната традиција.

Во делото на Марина Абрамовиќ односот меѓу телото и духот е третиран како дијалектички процес низ кој дисциплината на телото води кон воспоставување на дисциплина на духот: не толку со помош на гимнастички вежби туку со многу порадикални физички искушенија и гранични ситуации.

Египетскиот знак за Нут, божица на небото од која нејзиниот татко Шу, бог на зракот светлина, го создава светот подигнувајќи ја над земјата (нејзиниот брат Геб) според

The graphic and topographic symbol of a bridge consists of two parallel lines placed normally to two other horizontal parallels that designate two opposite sides of a river. The bridge is an architectural object over the shortest way that enables us to overcome the natural obstacles for communication because of the distances between the two banks.

Marina Abramovic's project "The Bridge" is related to her own body understood as a bridge, put in the function of connecting the different cultures and over bridging the gap between the Western rationalism and formalism and the intuitive and contemplative Eastern tradition.

"For this project for the Muzej na grad Skopje I feel to make a special new video installation. In my life and work the traveling takes an important place. I was born in former Yugoslavia and geographically looking this country is placed in the Balkan which is, literally, the bridge between the Eastern and Western world.

This fact definitely had a great influence and impact on me and I must often admit that my function as an artist is the function of the bridge, bridging different cultures. It is therefore that I would like to participate at the exhibition at the Skopje museum that has such special history".(Marina Abramovic)

The graphic symbol for the gymnastic figure bridge alludes to the physical exercise that strengthens the body and in contra balance overcomes the gravitation. It is in the Western tradition to separate the strength of the body from the strength of the mind.

In the work of Marina Abramovic the relation between the body and the mind is treated as a dialectical process through which the discipline of the body leads to establishing the discipline of the mind: not that much with gymnastic exercises, as with more radical physical temptation and limit situations.

The Egyptian sign for Nut, the goddess of sky by whom her father, the god Shu (the god of ray of light) made the world, lifting her above the earth (her brother Geb), according to Egyptian cosmology resembles a bridge, a borderline between the sky and earth.

The works of Marina Abramovic, although applying the ancient symbolic and rituals engraved in the collective memory, have an imprint of more personal, intimate experience of questioning the limits of her own power to control the body and make a jump in another mental state.

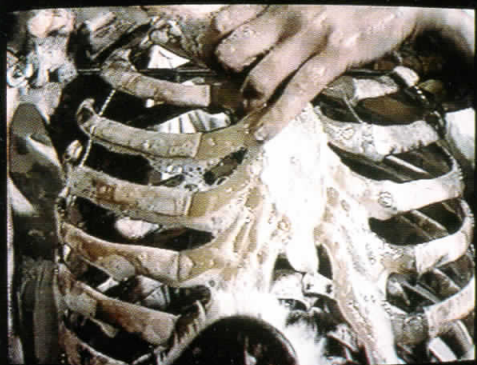
ЧИСТЕЊЕ НА ОГЛЕДАЛОТО, Бр. 1
Главата, 1995
Музеј на модерна уметност,
Оксфорд, Англија

"CLEANING THE MIRROR" No. 1

"The Head"

Year: 1995

Place: Museum of Modern Art Oxford -England

ЧИСТЕЊЕ НА ОГЛЕДАЛОТО, Бр. 1

Градите, 1995

Музеј на Модерна уметност,

Оксфорд, Англија

"CLEANING THE MIRROR" No. 1

"The Chest"

Year: 1995

Place: Museum of Modern Art Oxford -England

ЧИСТЕЊЕ НА ОГЛЕДАЛОТО, бр. 1

Рацете, 1995

Музеј на модерна уметност,

Оксфорд, Англија

"CLEANING THE MIRROR" No. 1

"The Hands"

Year: 1995

Place: Museum of Modern Art Oxford -England

ЧИСТЕЊЕ НА ОГЛЕДАЛОТО, бр. 1

Пелвисот, 1995

Музеј на модерна уметност,

Оксфорд, Англија

"CLEANING THE MIRROR" No. 1

"The Feet"

Year: 1995

Place: Museum of Modern Art Oxford -England

ЧИСТЕЊЕ НА ОГЛЕДАЛОТО, бр. 1

Стопала, 1995

Музеј на модерна уметност,

Оксфорд, Англија

"CLEANING THE MIRROR" No. 1 tower installation
overview

Year: 1995

Place Museum of Modern art Oxford - England

египетската космогонија се претставува како мост, граница меѓу небото и земјата.

Делата на Марина Абрамовиќ, иако користејќи ги древните симболи и ритуали запишани во колективната меморија, имаат печат на личното, интимното искуство на преиспитување на границата на сопствената моќ да се контролира телото и да се направи скок во друга ментална состојба.

Прифаќањето на природното распаѓање на телото до смрт и победувањето на стравот од тој момент се процеси најдобро назначени во видео инсталацијата "Чистење на огледалото" што е дел и од проектот "Мост".

Ритуалите на тибетанските свештеници со кои тие, живејќи со труп, се подготвуваат за сопствената смрт, се уште еден мост, мост меѓу живите и мртвите. Третирајќи ја смртта како последно огледало, Марина Абрамовиќ прецизно го чисти костурот до висок сјај кога белината станува толку совршена и блескава што почнува да рефлектира.

Рефлексијата на животот во смртта е најопасниот мост што Марина Абрамовиќ континуирано го преоѓа во текот на својата уметничка кариера која е неразделна од нејзиниот живот исполнет со физички и ментални искушенија и радикални пресврти, се со цел да постигне мир и рамнотежа каква што е неопходна и за статиката при конструирањето на еден мост.

"Мостот" што на лице место (*site specific*) го гради Абрамовиќ во Музејот на град Скопје претставува архитектоника што во асиметрична рамнотежа го поврзува нејзиното лично *deja vu* доживување на малата просторија во Музејот на град Скопје (исполнета со фотографии на Тито и локалните водачи на партизанското движење што авторката синегдохично ја потсетува на Музејот на револуцијата во кој нејзината мајка работела како директор) со комплексната историја и симболика на петокраката распространета насекаде во просторот и засечена во кожата на авторката како и со апсурдната документација на колективната меморија на важните дати што ја губат својата историска вредност во новиот контекст.

Сузана Милевска

The accepting of the decaying of the body to death and the overcoming of the fear from that moment are the processes that are designated the best in the video installation "Cleaning of the Mirror" which is one part of the project "The Bridge".

The rituals of the Tibetan monks that, living with corpses are preparing themselves for their own death, are one bridge more, a bridge between the alive and the dead.

Treating the death as the last mirror, Marina Abramovic cleans the skeleton precisely to the stage of high shine when the whiteness becomes so perfect and shiny that starts to reflect.

The reflection of life into death is the most dangerous bridge that Marina Abramovic continually overpasses through her artistic career which is nevertheless indivisible from her own life full with physical and spiritual temptations and radical turns; all that in order to achieve peace and balance the same as it is needed for the statics when constructing a bridge.

The site specific "bridge" that Abramovic builds at the Museum of the City of Skopje is the architectonic which brings together in an asymmetrical balance the personal *deja vu* experience of the little historic room in the Museum (a room full with photographs of Tito and the leaders of the local partisan movement during the WW2, that synegdohically reminded her on the Museum of the Revolution that her mother used to work for as a director), with the complex history and symbolic of the star proliferating all over the place and its image cut in the skin of the artist, as well with the absurd documentation of the collective memory of the important dates that are loosing their historic value in the new context.

Suzana Milevska

КРИСТАЛНА ЧЕТКА, 1995
Галерија Шон Кели, Њујорк, САД

"CRYSTAL BRUSH"
Year: 1995, Place: Gallery Sean Kelly, New York - U.S.A.

ИЗМЕЃУ, 1996
Брисел, Белгија (Нарачано за :Музеј на град Скопје, Miro
Foundation - Mallorca, Gynaika VZW - Antwerp / Belgium)

На кориците:

ПОРТРЕТ НА МАРИНА АБРАМОВИЌ, 1997

Брауншвајг, Германија

Видео и фотографии:

со љубезноста - Шон Кели - Њујорк

Издавач: Музеј на град Скопје; Одговорен уредник: Климе Коробар; Куратор: Сузана Милевска; Припрема и дизајн: Фросина Зафировска;
Скенирање и печатење: Скенпоинт /Лауренц Костер; Музеј на град Скопје; Скопје, септември/октомври 1997; Publisher: Museum of the City of
Skopje; Editor-in-chief Klime Korobar; Curator: Suzana Milevska; Layout:Frosina Zafirovska; Prepress and print: Skenpoint / Laurens Coster; Museum
of the City of Skopje; Skopje, September/October 1997

"IN BETWEEN"
Year 1996, Place: Brussel - Belgium
(Comissioned for :the Museum of the City of Skopje, Miro Foundation -
Mallorca, Gynaika VZW - Antwerp / Belgium)

On the cover:

"PORTRAIT MARINA ABRAMOVIC"

Year: 1997, Place: Braunschweig -Germany

Videos and photographs:

With courtesy - Sean Kelly - New York

MARINA ABRAMOVIC - MOST -

*Museum of the City of Skopje
Skopje, September / October 1997*